

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา
ของเทศบาลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
The public participation in development plan of Muang Hong municipality
Chaturaphak Phiman District Roi et Province

พระครูปลัดพิทักษ์ วิสุทโธ (ตระราช)
Phrakhrupaladphithak Wisuttho (Tarasee)

พระครูสุตวรธรรมกิจ
Phrakru Suttaworathumkit,

สยามพร พันธไชย
Siamporn Phanthachai

พระพลากร สุ่มงคล
Phra Palakorn Sumongkhalo

วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University RoiEt Buddhist college

E-mail: pituk1234tarasi@gmail.com

(Received: May 16, 2022/ Revised: June 20, 2023/ Accepted: June 30, 2023)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 3) ศึกษาแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 379 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติพรรณนาโดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 รูปหรือคน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.60$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.61$ รองลงมาคือ ด้านอัตถจริยา และ ด้านสมานัตตตา $\bar{X} = 3.60$ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านปิยวาจา $\bar{X} = 3.59$ 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.961^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 จึงยอมรับสมมติฐาน และ 3) แนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา พบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาของเทศบาลควรนำหลักสังคหวัตถุธรรมทั้งสี่หลักมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแนวคิดของหลักการมีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล มีความสำเร็จทั้งด้านประสิทธิภาพประสิทธิผล

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การดำเนินการ; แผนพัฒนาเทศบาล; สังคหวัตถุธรรม

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the level of people's participation in the development plan of Muang Hong Sub-district Municipality, 2) to study the relationship between the Sangkhahavattthamma and the people's participation, and 3) to study the integration of the Sangkhahavattthamma. Dharma objects to promote effective public participation in the development plan of Muang Hong Municipality. Roi Et Province. This research study is a combined method research. The sample group in the research consisted of 379 people and analyzed the descriptive statistical data by finding frequency, percentage, mean, standard deviation. And inferential statistics by finding the Pearson correlation coefficient. In qualitative research, in-depth interviews were used with 11 key informants/people.

The research results showed that 1) the level of people's participation in the implementation of the development plan of the Muang Hong Sub district Municipality Chaturaphak Phiman District Roi Et Province according to the principle Overall, it was at a high level $\bar{X} = 3.60$. When considering each side, it was found that the resistive side had the highest mean $\bar{X} = 3.61$, followed by 3. Atthachariya and 4. Samanattata $\bar{X} = 3.60$ the thread with the least average is Piyawaja $\bar{X} = 3.59$ (2) The results of the analysis of the relationship between Sangkhahavattadhamma principles and people's participation in the development plan of Muang Hong Sub district Municipality found that there was a very high positive relationship ($R = .961^*$) There is a statistical significance at the level of 0.00, so the hypothesis is accepted. It was found that participation in the municipality's development evaluation should bring the four Sangkhahavattadhamma principles to be adapted to be consistent with the concept of participation principles for the preparation of the municipality's development plan. There is success in terms of efficiency and effectiveness.

Keywords: participation; execution; municipal development plan; Sanghawattthudhamma

1. บทนำ

การพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการที่ประชาชนจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบของประชาชน ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ รวมทั้งอำนาจอิสระ และการปกครอง ตลอดจนในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ประโยชน์ให้กับประชาชนในท้องถิ่น (วิสิทธิ์โรจน์พจนรัตน์, 2560: 2) มาตรา 249 ได้พระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้บังคับมาตรา 1 ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในรูปแบบประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล (Good Governance) หากประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองสูง โครงการและกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นก็จะตรงตามความต้องการของประชาชน ทำให้เกิดพลัง ทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และการพัฒนา ก็จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว นำความเจริญมาสู่ประเทศชาติและท้องถิ่น การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ โดยที่รัฐบาลได้มีการจัดการกระจายอำนาจให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง คือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดระบบการคมนาคมขนส่ง การจัดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การส่งเสริมอาชีพและพาณิชยกรรม การจัดการวิจัยส่งเสริมกีฬาและการท่องเที่ยว การสังคมสงเคราะห์ การจัดการที่อยู่อาศัยและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การรักษาสีลปะ วัฒนธรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดระบบสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (การปกครองส่วนท้องถิ่น, 2560: 101-111)

เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะและต้องดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด และมีความยั่งยืนมากที่สุด และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นส่วนจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเทศบาลที่ต้องสร้างให้เกิดความเข้มแข็งมากที่สุด การที่จะสร้างการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมต้องทราบก่อนว่าเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลมากน้อยเพียงใดและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับใด การเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมทางการบริหารระดับท้องถิ่นของประชาชนในปัจจุบันก็เพื่อจะให้การบริหารงานของแต่ละท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมรู้ถึงความต้องการและปัญหาของตนเอง ได้ดีกว่าบุคคลอื่น ที่มีใช้เป็นคนในท้องถิ่นนั้นๆ การยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงเท่ากับเป็นการยอมรับว่าความต้องการของประชาชน และในแต่ละท้องถิ่นนั้นก็มีความแตกต่างกัน และผู้ที่สามารถรู้ถึงความต้องการแตกต่าง ในความต้องการและสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการนั้นก็คือประชาชนในท้องถิ่นนั้นนั่นเอง

การปกครองที่ดำเนินไปในทุกวันนี้เป็นการในระบอบประชาธิปไตย เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามระบอบของประชาธิปไตย (การปกครองส่วนท้องถิ่น, 2560: 69-70) ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งในระดับประเทศ และระดับของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง โดยกระจายอำนาจเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง และส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักที่จะปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตยได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ราชการบริหารส่วนกลางที่เป็นผู้ดำเนินการอยู่ในท้องถิ่นหรือองค์การอันมิใช่เป็นส่วนหนึ่ง

ของราชการบริหารส่วนกลางรับไปดำเนินการเอง และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมามีค่อนข้างน้อยมาก จึงเหตุผลสำคัญคือความคิดและความรู้สึกของประชาชนเองว่ามีบทบาทหน้าที่ที่บัญญัติไว้เป็นข้อกฎหมายที่เขาต้องกระทำ และหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอื่นๆ ควรที่จะเข้าไปกระตุ้นและให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้ความรู้การประชุมการอบรมสัมมนาการจัดทำประชาคมหมู่บ้านการไปส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนจัดตั้งกลุ่มสมาคมองค์กรต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตลอดทั้งการดึงประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการร่วมเป็นกรรมการต่างๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นตามวิถีทางของประชาธิปไตยที่ถูกต้อง (เทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด, 2565: 10) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองหงส์ ตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้มองในประเด็นปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาล 4 ด้านได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ที่สามารถเสริมสร้างการพัฒนาวิถึแห่งการปกครองท้องถิ่นได้ และนอกจากนี้เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือเทศบาลถือว่าเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนที่สุดทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างเต็มที่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับความต้องการของประชาชน

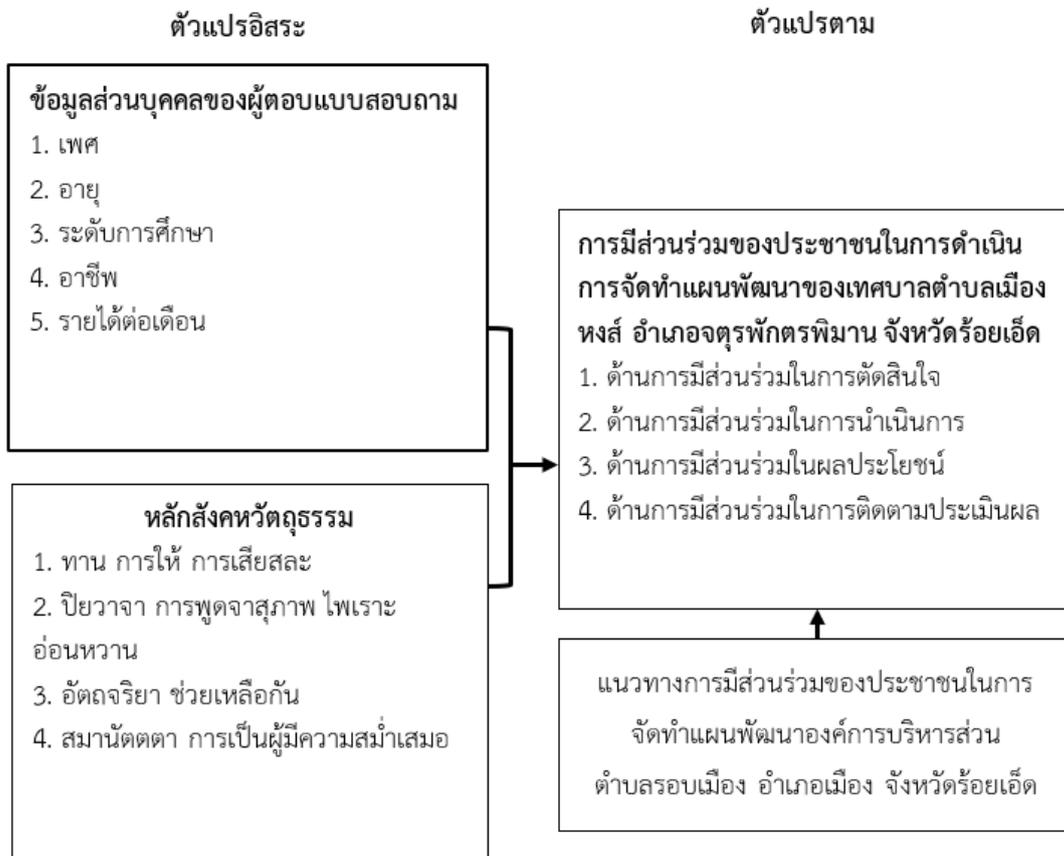
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 7,280 คน (เทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด, 2565) และ 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, pp. 727-728) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % คลาดความเคลื่อนเท่ากับ 5 % มีขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 379 คน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการหาคุณภาพจำนวน 5 รูปหรือคน ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือ (try out) จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่น .962 จึงดำเนินการขอหนังสือติดต่อประสานงาน แจกแบบสอบถามและรับคืนมาตรวจสอบ ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค

2. ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 1 รูป (2) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป (3) บริหารท้องถิ่น จำนวน 3 คน (4) ผู้แทนผู้นำชุมชน จำนวน 2 (5) ตัวแทนภาคประชาชน จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 11 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis and synthesis)

4. ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ส่วนใหญ่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักสังคหวัตถุธรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$ S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านทาน ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$ S.D. = 0.48)

2) ด้านปิยวาจา ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$ S.D. = 0.51)

3) ด้านอติถจริยา ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$ S.D. = 0.52)

4) ด้านสมานัตตา ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$ S.D. = 0.54)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$ S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$ S.D. = 0.56)

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$ S.D. = 0.51)

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$ S.D. = 0.56)

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$ S.D. = 0.52)

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหลักสังคหวัดคู่กับหลักการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

หลักสังคหวัดยุทธธรรม กับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.961^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

หลักสังคหวัดยุทธธรรม ด้านทานกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.906^{**}$)

หลักสังคหวัดยุทธธรรม ด้านปิยาวาจากับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($R=.747^{**}$)

หลักสังคหวัดยุทธธรรม ด้านอัตถจริยากับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.943^{**}$)

หลักสังคหวัดยุทธธรรม ด้านด้านสมานตตากับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.955^{**}$)

2) ผลการทดลองสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 หลักสังคหวัดยุทธธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ปัจจัยหลักสังคหวัดยุทธธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 โดยมีระดับความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก จึงยอมรับสมมุติฐาน

4.4 แนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัดยุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ด้านทาน เจ้าหน้าที่เทศบาลให้ความรู้และคำแนะนำตามหลักการมีส่วนร่วม ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำแผนพัฒนาโดยเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านปิยาวาจ เป็นด้ายที่ต้องเข้ามามุ่งเน้นและให้ความสำคัญ ในการเพิ่มเติมการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มี

ประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพูดด้วยวาจาสุภาพในการให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ การยิ้มแย้ม พูดจาสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การประชาสัมพันธ์หรือประชาสัมพันธ์ชุมชนท้องถิ่น ด้านอัตถจริยา การทำประโยชน์ชวนช่วยช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ด้วยการทุ่มเทแรงกายแรงใจตามหลักการมีส่วนร่วม แสดงออกซึ่งความสนใจอย่างจริงจัง มีความจดจ่อต่อการปฏิบัติงานและมีความทุ่มเทกับงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ และ ด้านสมานัตตตา วางตัวเสมอต้นเสมอปลายตามหลักการมีส่วนร่วม ตรวจสอบอยู่เสมอว่ามีกิจกรรม โครงการอะไรบ้างที่คนชุมชน และองค์กรชุมชนทำอยู่และเป็นประโยชน์ นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการพัฒนาชุมชนและสอดคล้องกับกลยุทธ์การพัฒนาของชุมชน

5. อภิปรายผล

5.1 อภิปรายผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลนอกจากจะสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมแล้ว ยังจำเป็นต้องมีหลักแนวคิดพุทธธรรม มาในการประชาสัมพันธ์หรือประชาสัมพันธ์ชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้สะท้อนข้อมูลภาพรวมของตำบลและนำเสนอร่างแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สราวุธ สืบเพ็ชร (2562) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับพระนุชิต นาคเสโน (โพวิชย) (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหัตถธรรม ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง” พบว่า การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหัตถธรรม ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.81 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการให้บริการอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านทาน ด้านสมานัตตตา ด้านปิยวาจา และด้านอัตถจริยา และยังได้เสนอแนะการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหัตถธรรม ได้แก่ องค์การควรปลูกฝังบุคลากรให้มีจิตใต้สำนึกในการให้บริการ มีการบริการประชาชนในเชิงรุก พัฒนาให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ควรเข้าไปรับรู้ปัญหาจากประชาชนโดยตรงเพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาองค์การ และผลการวิจัยของ วิษณุหยกจินดา (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีส่วนร่วมในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินดำเนินงาน มีส่วนร่วมในระดับมาก และสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

5.2 อภิปรายผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหัตถธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก กล่าวคือเมื่อเทศบาลตำบลนำหลักสังคหวัตถุธรรม มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นก็จะส่งผลให้การมีส่วนร่วมของประชาชนมีประสิทธิภาพประสิทธิผล บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ภาณุวัฒน์ แก้วแหยม (2563) ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินมีแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับตัวแบบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum) ของสมาคมการมีส่วนร่วมสากล (International Association for Public Participation – IAP2) โดยปัญหาและอุปสรรคที่พบดังนี้ 1) ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) ประชาชนบางส่วนยังมีข้อสงสัยในข้อมูลการเสนอปัญหา ความต้องการ และขาดความเชื่อมั่นต่อการเสนอข้อมูล ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ 1) การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนทางช่องทางต่าง ๆ 3) การสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน

5.3 อภิปรายผลการวิเคราะห์การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่เทศบาลให้ความรู้และคำแนะนำตามหลักการมีส่วนร่วม ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำแผนพัฒนาโดยเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่เทศบาลต้องยึดหลักการที่ว่าความคิดริเริ่มต้องมาจากประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งต้องใช้วิถีแห่งประชาธิปไตย และหาโอกาสกระตุ้นให้การศึกษาให้ประชาชนเกิดความคิด และแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น หมู่บ้าน ตำบล ซึ่งล้วนสะท้อนต่อการมีส่วนร่วมที่ดีถึงพร้อมด้วยการช่วยเหลือแบ่งปัน ให้ความรู้และคำแนะนำที่ดี สอดคล้องกับ กริธา คงพยัคฆ์ ผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลจันดี อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปิยวาจา (การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ) มีค่าสถิติสูงสุด 2) ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะ ประชาชนมี เพศต่างกัน โดยผลการวิจัยพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปิยวาจา พูดด้วยวาจาสุภาพในการประชาสัมพันธ์หรือประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้สะท้อน ข้อมูลภาพรวมของตำบลและนำเสนอร่างแผนพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พระครูสังฆรักษ์วัชรวิศ อุดตมสีโล (สมยงค์) (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ตามหลักสังคหวัตถุ 4” พบว่า ผลการศึกษาการบริหารงานของเทศบาลตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทาน (การช่วยเหลือ/สนับสนุน) ด้านปิยวาจา (การพูดจา/สื่อสาร) ด้านอิตถจริยา (การให้บริการ) ด้านสมานัตตตา (การปฏิบัติสม่ำเสมอ/เสมอภาค/ยุติธรรม) พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

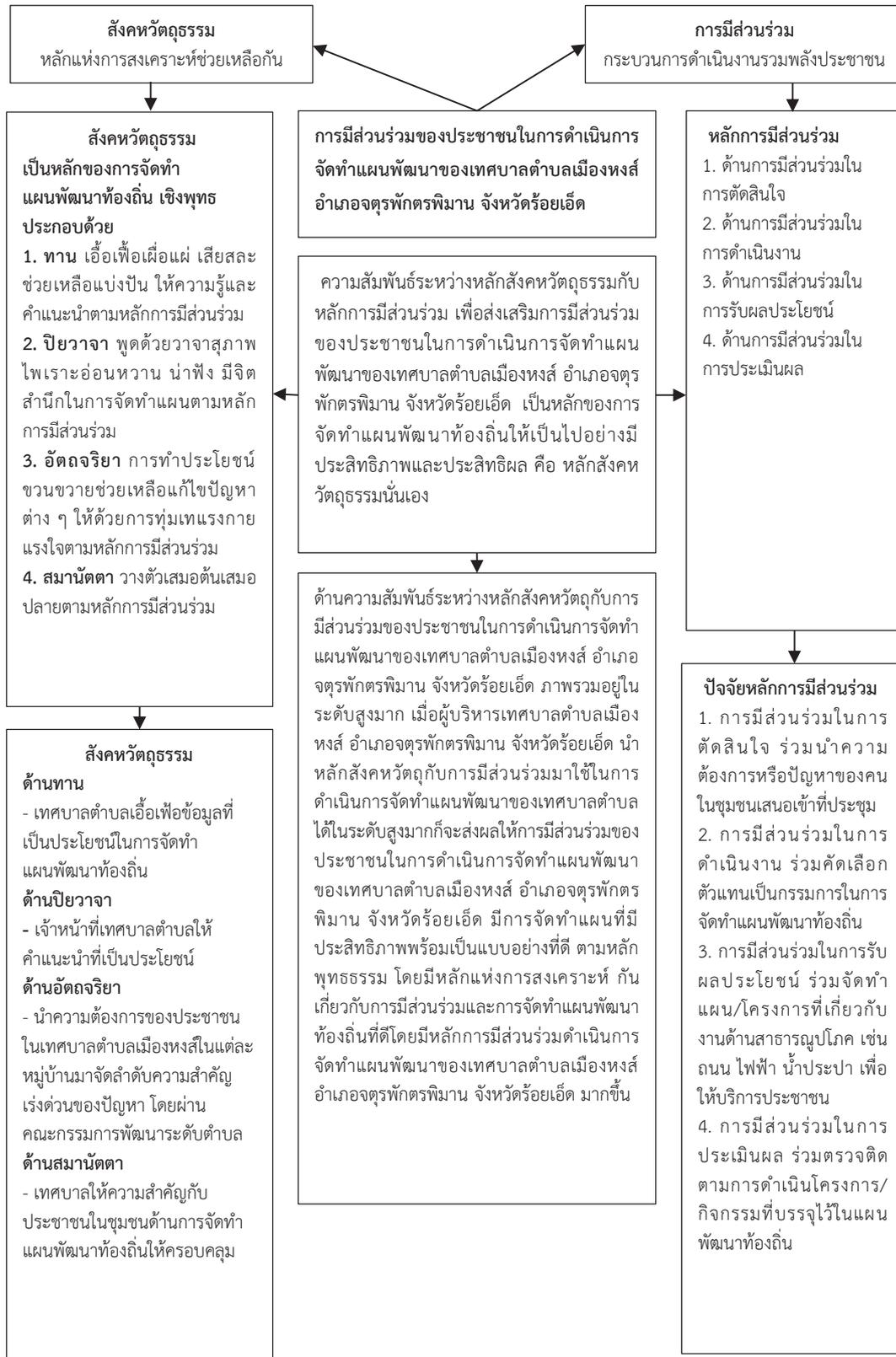

ผลการวิเคราะห์การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอัตถจริยา การทำประโยชน์ชวนช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาต่าง ๆ ให้ด้วยการทุ่มเทแรงกาย แรงใจตามหลักการมีส่วนร่วม แสดงออกซึ่งความสนใจอย่างจริงจังจึงมี ความจดจ่อต่อการปฏิบัติงาน และมีความทุ่มเทกับงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ พร้อมด้วย การช่วยเหลือให้การสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชน ตามโอกาสและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พระพิระ กุสโล (สุดสวยกระสินธุ์) (2557) ได้ศึกษา วิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร” พบว่า การศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ คือ ด้านสมานัตตตา ด้านอัตถจริยา ด้านปิยวาจา และด้านทาน 2) ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสมานัตตตา วางตัวเสมอต้นเสมอปลายตามหลักการมีส่วนร่วม ตรวจสอบอยู่เสมอว่ามีกิจกรรม โครงการอะไรบ้างที่คนชุมชน และองค์กรชุมชนทำอยู่และเป็นประโยชน์ นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับวิจัยของ อติศักดิ์ จ้อยรักษา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านสมานัตตตา และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านอัตถจริยา 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ พบว่า การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของประชาชนมีน้อย ขาดความกระตือรือร้นในการทำงานเท่าที่ควร 4) แนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มุ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติงานที่ สอดคล้องกับหลักสังคหวัตถุธรรม โดยเฉพาะเรื่อง การช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ การมีปิยวาจา การใส่ใจในการปฏิบัติงานและการให้ความเสมอภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความประทับใจแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ

6. องค์ความรู้ใหม่

7. สรุป

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทาน (การเสียสละเอื้อเฟื้อแบ่งปัน) ปิยวาจา (การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน) อัตถจริยา (การสงเคราะห์ช่วยเหลือกัน) และด้านสมานัตตตา (การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ) และ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.986^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 และในการแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนควรนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแนวคิดของหลักการมีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ส่งเสริมให้ความรู้และเข้าใจเป้าหมายแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้่องแท้ ให้เข้าใจอุดมการณ์ของการจัดทำแผนให้ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มให้ทั่วถึงได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน
- 2) การนำหลักสังคหวัตถุธรรม มาใช้ในการให้ความช่วยเหลือในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ดีและสอดคล้องต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง
- 3) ส่งเสริมให้มีการดำเนินการในติดตามประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการและนโยบายต่างๆ เพื่อนำปัญหาและข้อมูลไปประเมินผลและพิจารณาทบทวนประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในนโยบายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สำเร็จตามจุดประสงค์และมีประสิทธิภาพ

8.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ควรนำผลการศึกษานี้ ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2) ควรนำปัญหา อุปสรรค ที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พัฒนามากยิ่งขึ้น
- 3) ส่งเสริมหลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งการแก้ปัญหา การพัฒนาคุณภาพแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นและชุมชน

9. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรีธา คงพยัคฆ์. (2562). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลจันดี อำเภอนางิ้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช. สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- การปกครองส่วนท้องถิ่น. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. การปกครองส่วนท้องถิ่น. เทศบาลตำบลเมืองหงส์. (2565). ฐานข้อมูลประชากรเทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สืบค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <http://www.muanghong.go.th/index.php>
- เทศบาลตำบลเมืองหงส์. (2565). แผนพัฒนายุทธศาสตร์ 5 ปี (สำนักงานประมาณและแผน) เทศบาลตำบลเมืองหงส์ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด .พ.ศ.2560 – 2565. เทศบาลตำบลเมืองหงส์.
- พระครูสังฆรักษ์วัชรวิศ อุตตมสีโล (สมยงค์). (2560). ศึกษาวิเคราะห์การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ตามหลักสังคหวัตถุ 4. วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพิระ กุสโล (สุดสวยกกระสินธุ์). (2557). การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภาณุวัฒน์ แก้วแหยม. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิษณุ หยกจินดา. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภองิ้วน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา จำกัด.
- สรารุส สืบเพ็ชร์. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะนัง จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อดิศักดิ์ จ้อยรักษา. (2558). ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Joyraksa A.. (2015). Efficiency in administration according to Sankhahavattuthamma principles of Nong Hoi Subdistrict Municipality, Muang District, Chiang Mai Province. Master's Degree Thesis Department of Public Administration Mahachulalongkorn rajavidyalaya University.

- Khongpayak K.. (2019). Application of Sanghawattadhamma Principles in Public Service of Chandi Subdistrict Municipality, Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province. Thesis for the Master of Political Science Program Administrative field Mahamakut Buddhist University.
- Local government. (2017). Constitution of the Kingdom of Thailand 2017. Local government.
- Muang Hong Municipality. (2022). 5-year Strategic Development Plan (Bureau of Budget and Planning) Muang Hong Municipality Chaturaphak Phiman District Roi Et Province 2017 – 2022. Muang Hong Municipality.
- Muang Hong Municipality (2022). Population database of Muang Hong Subdistrict Municipality. Chaturaphak Phiman District Roi Et Province, retrieved on February 4, 2022, from <http://www.muanghong.go.th/index.php>.
- Panuwat Kaewyam. (2020). People's Participation in Making Local Development Plans: A Case Study of Huai Hin Subdistrict Administrative Organization. Chai Badan District Lopburi Province. Master of Public Administration Independent Study Ramkhamhaeng University.
- Phra Khru Sangkharak Watcharit Uttamasilo (Somyong). (2017). An analytical study of the administration of local administrative organizations. Charoenrat Sub-district, Mae Chai District, Phayao Province according to the Sankhahawatthu principle. 4. Master's degree thesis Buddhism Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phra Phira Kuslo (the most beautiful Krasin). (2014). Community Development According to Sangahavatthu 4 of Ratchathewi District Office. Bangkok. Master's Degree Thesis Department of Social Development Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Sarawut Sueppet. (2019). Participation of the people in the preparation of local development plans. Of Talay Sap Subdistrict Municipality, Pathio District, Chumphon Province. Master of Public Administration Thesis Department of Public and Private Management Rajabhat Maha Sarakham University.
- Taro Yamane. (1993). Statistics: An Introductory Analysis. (3rd). New York: Harper and Row Publications.
- Wisit Rojpojchanarat (2017). Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560. Bangkok: B.E.Pattana Publishing Company Limited.
- Wissanu Yokjinda. (2014). People's participation in community development. Thung Krang Village, Tab Sai Subdistrict, Pong Nam Ron District Chanthaburi Province. Master of Public Administration Thesis Department of Public and Private Management Burapha University.